

PROIECT DIDACTIC

Motto: „Capul copilului nu este un vas pe care să-l umpli, ci o făclie pe care s-o aprinzi, încât, mai târziu, să lumineze cu lumină proprie.”- **Plutarh**

PROFESOR: Prunuță Georgeta Nicoleta

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Școala Gimnazială „Mircea Nedelciu” - Fundulea

CLASA : a VII-a

TEMA: Tehnici interactive pentru dezvoltarea competențelor de lectură

TEXT SUPORT: *Metamorfoza* – de Adina Popescu

TIPUL LECȚIEI: de receptare a unei opere literare

DURATA: 90 de minute

COMPETENȚE GENERALE:

- Receptarea mesajului scris, din texte literare și nonliterare, în scopuri diverse
- Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în producerea de mesaje scrise, în diferite contexte de realizare, cu scopuri diverse

COMPETENȚE SPECIFICE:

- 1.5 aplicarea principiilor ascultării active în manifestarea unui comportament comunicativ adecvat
- 2.1 asigurarea coerenței ideilor exprimate într-un mesaj oral
- 2.5 cooperarea în interacțiunile de grup
- 3.1 citirea unei varietăți de texte literare sau nonliterare, demonstrând înțelegerea sensului acestora
- 4.1 exprimarea, în scris, a propriilor opinii și atitudini
- 4.3 organizarea secvențelor textuale în funcție de o cerință specifică
- 4.5 folosirea modalităților variate pentru realizarea expresivității textului

VALORI ȘI ATITUDINI:

- Cultivarea interesului pentru lectură și a plăcerii de a citi, a gustului estetic în domeniul literaturii
- Stimularea gândirii autonome, reflexive și critice în raport cu diversele mesaje receptate
- Abordarea flexibilă și tolerantă a opiniilor și a argumentelor celorlalți
- Dezvoltarea interesului față de comunicarea interculturală

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

a) *cognitive:* La sfârșitul activității, elevii vor fi capabili:

1. să desprindă informații de detaliu din textul citit;
2. să exprime opinii și să ia decizii;
3. să realizeze citire conștientă;
4. să formuleze răspunsuri la întrebări folosind informații din text;
5. să sintetizeze mesajul textului;
6. să realizeze conexiuni între text și experiența de viață.

b) *afective:*

1. să manifeste spirit de inițiativă și cooperare în cadrul grupului;
2. să evalueze și autoevalueze corect munca lor și pe cea a colegilor;
3. să participe intens la activitățile desfășurate;
4. să dezvolte capacitatea de selecție și de sinteză.

STRATEGIA DIDACTICĂ

I. Resurse procedurale:

1. Metode și procedee:

a) *de comunicare orală:*

- expositive: explicația, expunerea, povestirea, instructajul verbal.
- conversative: conversația, discuția colectivă.

b) *de explorare:*

- directă: observația dirijată, jocul didactic, citirea expresivă, investigarea, învățarea interactivă.
- indirectă: tehnici pentru dezvoltarea gândirii critice:
 - Termeni dați în avans
 - Scaunul autorului
 - Lectura cu predicții
 - Explozia stelară
 - Cadranele
 - Diagrama Venn
 - Scheletul de recenzie
 - Caruselul
 - Jurnalul reflexiv

2. Forme de organizare: individual, pe grupe, frontal.

II. Resurse materiale:

- coli A4, markere, carton duplex;
- fișe de lucru;
- flipchart;
- videoproiector, laptop.

III. Resurse umane:

- elevi de nivel mediu ; capacități normale de învățare ale elevilor.

IV. Forme și tehnici de evaluare:

- observația sistematică;
- proba scrisă;
- evaluarea de către colegi;
- evaluarea interactivă .

Locul de desfășurare: sala de clasă

BIBLIOGRAFIE:

- ✓ Goia Vistian, *Didactica limbii și literaturii române pentru gimnaziu și liceu*, Editura Dacia, Cluj – Napoca, 2002
- ✓ Pamfil Alina, *Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise*, Pitești, Editura Paralela 45, 2003
- ✓ Pamfil Alina, *Studii de didactica literaturii*, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2006
- ✓ Parfene Constantin, *Metodica studierii limbii și literaturii române în școală*, Editura Polirom, Iași, 2000
- ✓ *Ghid metodologic pentru aplicarea programelor de limbă și literatură română*, MEC, București, 2004
- ✓ Oprea Crenguța Lăcrămioara, *Strategii didactice interactive*, Editura Didactică și pedagogică, 2009
- ✓ www.training.ise.ro – Provocarea lecturii
- ✓ Mariana Norel, Florentina Sâmbăian, *Didactica limbii și literaturii române*, II, Proiectul pentru învățământul rural, MEC, 2006
- ✓ Geoff Petty, *Profesorul azi. Metode moderne de predare*, Prima ediție în limba română, Coordonator traducere: Adriana Țepelea, Editura Atelier Didactic, București, 2007
- ✓ Umberto Eco, *Limitele interpretării*, Traducere de Ștefania Mincu și Daniela Bucșă, Editura Pontica, Constanța, 1996
- ✓ Stan Panțuru, *Instruirea în spiritul strategiei dezvoltării gândirii critice*, Editura Psihomedica, 2003

DESCRIEREA ACTIVITĂȚII

ETAPA I - PRELECTURA

1. Termeni dați în avans

- Elevii formulează un rezumat al poveștii pe care se așteaptă să o audă, utilizând termenii: *păianjen*, *operație estetică*, *omidă*, *Banca Insectelor*, *fluture*.

Timp estimat de lucru: 6 minute

Tip de interacțiune: în grup

Materiale: listă cu termenii dați, coli A4

2. Scaunul autorului

- Raportorul fiecărei grupe prezintă, din „scaunul autorului”, materialul realizat.

Timp estimat : 4 minute

Tip de interacțiune: frontal

Materiale: rezumatul propriu-zis

ETAPA a II-a - LECTURA PROPRIU-ZISĂ

1. Lectura predictivă

- Elevii vor descoperi titlul textului ce urmează a fi parcurs, asamblând piesele de puzzle.
- Frontal, se propun diverse semnificații titlului, fiecare fiind notată și păstrată până la sfârșitul activității, pentru a stabili dacă predicțiile elevilor s-au confirmat.
- Se distribuie acestora textul și, în funcție de indicațiile primite, vor formula predicții descoperind și interpretând, rând pe rând, fiecare fragment. (Anexa 1)
- Se va completa tabelul următor:

Ce crezi că se va întâmpla?	Ce s-a întâmplat?
I.	
II.	

Timp estimat de lucru: 20 de minute

Tip de interacțiune: individual, frontal

Materiale: textul suport, markere, tabelul predicțiilor

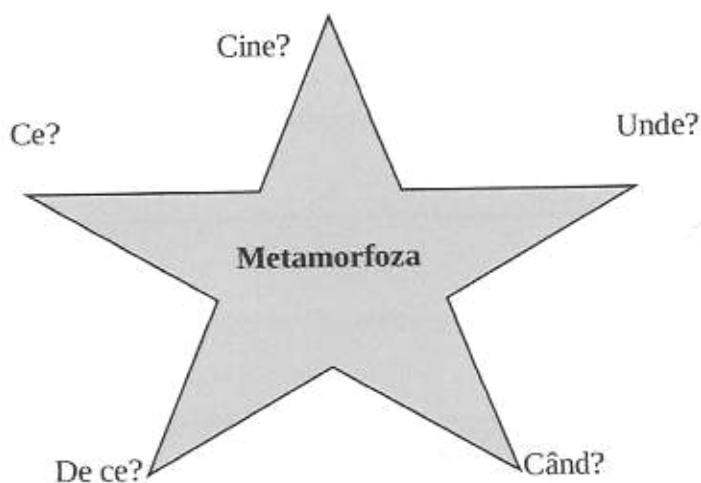
- Vizionarea filmului „Metamorfoza”

Timp estimat : 5 minute

Materiale: laptop, videoproiector

2. Explozia stelară – grupa 1

- Elevii vor răspunde la întrebările de pe steluța primită.

Cine este cel mai bun doctor din livadă?

Cine îi propune omizii să-și facă o operație estetică?

Unde a făcut omida un credit pentru o sută de zile?

Unde a fost prizonieră, la un moment dat, omida?

De ce era foarte nemulțumită omida?

De ce nu s-a grăbit să se programeze la cabinetul păianjenului?

Când a început să se metamorfozeze?

Când o cuprindea pe omidă un sentiment de dezgust față de propria persoană?

Ce plată a solicitat păianjenul pentru operație?

Ce trebuia să știe omida despre operația la care va fi supusă?

3. Cadranele – grupa 2

- Elevii vor rezolva cerința din fiecare cadran.

CADRANUL I Explicați titlul textului citit.	CADRANUL II Aranjați enunțurile date în ordinea în care s-au petrecut întâmplările din povestire. (Anexa 2)
CADRANUL III Precizați morala care se desprinde din text.	CADRANUL IV Propuneți un alt final pentru operă. Argumentați alegerea făcută.

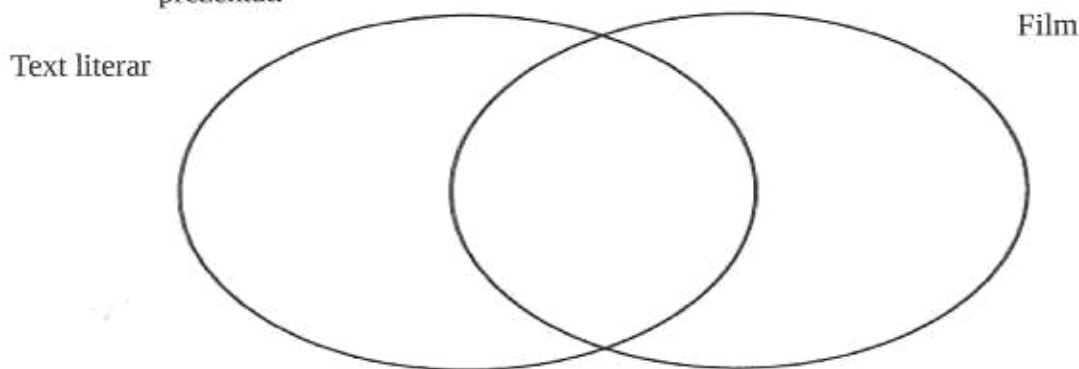
4. Scheletul de recenzie - grupa 3

- Explicați, într-o propoziție sau frază, despre ce este vorba în textul citit.
- Alegeți o expresie semnificativă pentru conținutul textului.
- Rezumați într-un cuvânt esența textului.
- Descrieți „culoarea sentimentelor” textului.
- Completați propoziția : Cel mai bun / interesant lucru din text a fost
- Găsiți un simbol (grafic) pentru textul în cauză.

4. Diagrama Venn – grupa 4

- Elevii vor indica asemănările și deosebirile între textul literar citit și filmul prezentat.

Timp estimat de lucru: 20 de minute

Tip de interacțiune: în grupe , frontal

Materiale: textul suport, coli de flipchart, markere, fișe de lucru, laptop, videoproiector

ETAPA a III-a - POSTLECTURA

- Caruselul**

Grupa 1- Imaginați-vă că sunteți omida. Cum ați proceda?

Grupa 2 – Care este părerea voastră despre „faimosul chirurg estetician”?

Grupa 3 – Dacă omida v-ar fi cea mai bună prietenă, ce ați îndruma-o să facă?

Grupa 4 – Imaginați-vă, în câteva rânduri (4 -5), continuarea operei având ca punct de plecare ultima frază a textului „ Când ai aripi și poți zbura, uiți foarte repede cum te simțeai când erai doar o omidă”.

Timp estimat de lucru: 20 de minute

Tip de interacțiune: în grupe , frontal

Materiale: coli de flipchart, markere, fișe de lucru

EVALUARE

- **Jurnalul reflexiv**

Cuprinde însemnările elevului asupra aspectelor trăite în procesul cunoașterii.

Elevii vor răspunde la următoarele întrebări:

1. Ce ai învățat nou din această lecție?
2. Ce sentimente ți-a trezit textul?
3. Ce ți s-a părut mai interesant?
4. Ce dificultăți ai întâmpinat?
5. Cum poți folosi în viitor această experiență de învățare?

Timp estimat de lucru: 5 minute

Tip de interacțiune: individual

Materiale: fișa cu întrebări

ANEXA 2

- ☐ Fluturile gândeau că viața este frumoasă și merită trăită, uitând cum se simțea când era doar o omidă.
- ☐ Gândacul îi propune să-și facă o operație estetică la cel mai bun chirurg din livadă, păianjenul.
- ☐ Pe patul din cabinet a început să se înfășoare într-un cocon, METAMORFOZA începuse.
- ☐ Omidă face economii, se împrumută și la Banca Insectelor, apoi se întoarce la cabinet pregătită pentru intervenție.
- ☐ Omidă, convinsă că operația îi va schimba viața, merge la cabinetul medicului, unde i se completează o fișă medicală.
- ☐ Doctorul îi cere plata, însă fosta omidă își luă zborul, lăsându-l pe acesta undeva jos, mic și inofensiv.
- ☐ La un moment dat, omida se transformă într-un fluture frumos.
- ☐ Doctorul îi precizează că operația este foarte dificilă și costisitoare și se numește METAMORFOZĂ.
- ☐ Înainte de a se programa dorește a afla mai multe amănunte despre chirurgul faimos de la bondar și de la buburuză.
- ☐ Omidă, nemulțumită de înfățișarea sa, i se confesa singurului ei prieten, spunându-i că vrea să fie frumoasă.

ANEXA 1

Metamorfoza

de Adina Popescu

Omidă era foarte nemulțumită de înfățișarea sa. De fiecare dată când își oglindea trupul păros în picăturile de rouă de pe frunze o cuprindea un sentiment de dezgust față de propria persoană. Îi venea să plângă de ciudă. „*Cât mi-aș dori să fiu frumoasă !*” oftă ea.

- Nu mă înțelege greșit! Nu vreau să arăt ca Miss Livada, i se confesă singurului ei prieten, un gândac de Colorado. Vreau doar să arăt altfel! Să nu mai fiu nevoită să mă târâi cu corpul ăsta al meu diform, să fiu mai suplă, să am un colorit atractiv, să ...

- Nu te mai văicări atât! i-o reteză într-o bună zi gândacul. Mereu îmi spui aceleași lucruri ... Altceva nu mai contează pentru tine pe lume decât frumusețea?

- Nici măcar tu nu mă înțelegi ! suspină omida, ștergându-și o lacrimă de pe chipul umflat și păros. Dacă ai fi în locul meu ...

Ce crezi că se va întâmpla?	Ce s-a întâmplat cu adevărat?

Gândacul o privi cu atenție. I se făcu milă de ea. Mai ales în momentele în care se întrista, devenea cu adevărat urâtă și respingătoare.

- De ce nu-ți faci o operație estetică? veni el cu o propunere, într-o doară.

Omidăi nu-i trecuse prin cap o asemenea idee.

- Unde? Cât mă costă? a sărit ea în sus, entuziasmată.

Am auzit că păianjenul cu cruce este cel mai bun doctor chirurg din livadă. El i-a „aranjat” aripile buburuzei și l-a ajutat pe bondar să slăbească. Habar n-am cât costă o operație, dar poți măcar să-ți faci o programare la doctor, ca să vezi ce și cum.

Ce crezi că se va întâmpla?	Ce s-a întâmplat cu adevărat?

Omidă i-a mulțumit prietenului ei pentru sfat, însă nu s-a grăbit să se programeze la cabinetul păianjenului, căci vroia să afle mai multe amănunte despre acest chirurg faimos. A plecat să-l caute pe bondar. L-a găsit trist și gras.

- E drept că eram ceva mai slab după operație, însă m-am îngrășat la loc, i-a mărturisit el. Este și vina mea că nu mă pot abține de la mâncare și că nu fac mișcare, însă poți să mă crezi că nu-i mare lucru de capul aceluia doctor! Nu știe decât să te jupoaie de bani.

Omidă merse apoi la buburuză.

- E scump , dar merită! i-a spus buburuza dând cochet din elitrele sale, roșii cu picățele negre. Uită-te la aripile mele cele noi! Cât de ușoare sunt, ce culori intense și strălucitoare au elitrele!

Omida pipăi neîncrezătoare aripile buburuzei.

- Dar . . . parcă așa erau și înainte ! Tu dintotdeauna ai fost frumoasă.

- Nu-i adevărat! se burzului buburuza. Adică tu vrei să spui că am făcut economii un an întreg pentru operația estetică și că arăt la fel ca înainte? Chiar nu vezi diferența?! Atunci ia mai lasă-mă în pace!

Ce crezi că se va întâmpla?	Ce s-a întâmplat cu adevărat?

La scurtă vreme după aceea, omida, pe trei sferturi convinsă că o operație estetică îi va schimba viața, aștepta în holul cabinetului care era ticsit de lume. Două furnici roșii se țineau emoționate de mână. O viespe citea o broșură despre cele mai la modă ace, iar un țânțar care vroia să-și lungească trompa moțăia într-un colț.

- Cine e la rând? a întrebat asistenta doctorului, o grațioasă libelulă cu picioare lungi.

Omida s-a ridicat de pe scaun, tremurând de emoție și a intrat în cabinet. Păianjenul a cărui cruce era vizibilă pe spate a fixat-o cu mulțimea lui de ochi.

Ce crezi că se va întâmpla?	Ce s-a întâmplat cu adevărat?

- Care-i problema, dom'șoară?

- Vreau să fiu mai frumoasă, cea mai frumoasă! a murmurat omida intimidată. Fără să știe de ce, doctorul îi era antipatic.

Acesta a început să o consulte cu cele opt piciorușe păroase ale sale. Senzația era cea a unui gândit neplăcut.

- Și cum ai vrea să arăți? a întrebat-o într-un final, pe un ton rece.

Omida nu știa ce să răspundă, pentru că nu se gândise foarte clar cum și-ar fi dorit să arate. Vroia să fie frumoasă și atât.

- Ai vrea, de pildă, să ai aripi? Niște supeeerbe aripi colorate?

- Daaa, a exclamat încântată omida. Nu-i trecut niciodată prin cap că ar fi posibil să zboare.

Păianjenul începuse să-și noteze ceva pe o fișă medicală și mormăia ca pentru sine: "una pereche aripi".

- Ți-ai dori să ai ochii maaari? Și, eventual, niște antene? mai întreabă doctorul.

- Sigur, încuviință omida, gata să bată din palme. Și . . . mi-aș dori să fiu mai slabă! Zise ea repede, scoțându-și în evidență cele zece burți pe care le avea.

- Atunci, vei avea un trup subțire . . . fu-si-form! spuse păianjenul, continuând să-și noteze.

Apoi puse fișa medicală de o parte și o fixă din nou pe omidă cu mai multele lui priviri.

Ce crezi că se va întâmpla?	Ce s-a întâmplat cu adevărat?

- Trebuie să știi de la bun început că operația la care te voi supune este una foarte dificilă. În termeni medicali, se numește Metamorfoză. Și pentru că este atât de dificilă va fi și foarte costisitoare. Dacă vrei să ai aripi, ochii mari, antene și un trup subțire te costă o mie de musculițe și două mii de grăuncioare de polen. Ești de acord să plătești acest preț?

„O mie de musculițe și două mii de . . . o adevărată avere!”, gândi speriată omida, dar nu mai vroia să dea înapoi. Așa că bătu palma cu doctorul, fixă data operației și ieși fâstăcită din cabinet.

- I-ai cerut cam mult, îi spuse asistenta libelulă doctorului, după plecarea pacientei. Cum vei reuși să o păcălești?

Păianjenul pufni în râs.

- Nimic mai simplu! Omida este oricum pe cale să se transforme în fluture. Asta e de fapt *Metamorfoza*, un proces firesc, dar fraiera habar n-are! Eu nu trebuie să fac nimic.

Ce crezi că se va întâmpla?	Ce s-a întâmplat cu adevărat?

Din acea zi, omida începu să adune polen și musculițe pentru me-ta-mor-fo-ză . . . nici măcar nu putea să pronunțe numele acelei complicate operații estetice! Plăti câțiva păianjeni mai mici care să-i prindă muște în plasele lor și făcu un credit pe o sută de zile la Banca Insectelor pentru polen. După ce adună toate aceste bunuri constată că era lefteră și datoare pe viață, însă alergă la cabinetul doctorului, pregătită pentru Metamorfoză.

Ce crezi că se va întâmpla?	Ce s-a întâmplat cu adevărat?

Cum ajunse pe patul din cabinet începu ca prin minune să se înfășoare în niște fire lipicioase. „Face parte din operație!”, își zise ea și se liniști. Curând era prizonieră într-un cocon pe care păianjenul îl atârna de o creangă, afară, la soare. Metamorfoza începuse.

Plictisindu-se de moarte în guguloiul acela unde era complet izolată de restul lumii, omida adormi și visă că era frumoasă, că avea aripi și că putea să zboare. La un moment dat,

coconul începu să se destrame. Când deschise ochii, descoperi că visul său devenise realitate. Flutură din aripile mari și colorate, apoi își admiră trupul subțire într-o picătură de rouă. Cele zece burți dispăruseră ca prin minune. Pur și simplu nu-i venea să creadă!

Ce crezi că se va întâmpla?	Ce s-a întâmplat cu adevărat?

- Și acum, plata!

Doctorul stătea lângă ea, cu opt palme întinse, așteptând. Însă fosta omidă vroia să-și încerce mai întâi aripile cele noi, așa că se desprinse ușor de la pământ și își luă zborul.

- Unde pleci? urlă păianjenul furios. Cu onorariul meu cum rămâne?

Însă fluturele se tot înălța, beat de fericire, spre cerul albastru. Era deja deasupra livezii, iar doctorul șarlatan rămăsese undeva jos, mic și inofensiv.

Ce crezi că se va întâmpla?	Ce s-a întâmplat cu adevărat?

„Acum știu că viața e frumoasă și că merită trăită!”, gândi fluturele, poposind pe o floare de cireș. Ceea ce nu știa, însă, era faptul că cele mai importante schimbări vin uneori de la sine. Și chiar dacă ar fi aflat, nu i-ar fi păsat lui prea tare. Când ai aripi și poți zbura, uiți foarte repede cum te simțeai când erai doar o omidă.